

Daugpilio tvirtovė

Daugpilio tvirtovė yra žymus valstybinės reikšmės architektūros paminklas, kuriuo žavisi mūsų šalies ir užsienio keliautojai. Galime didžiulius išlikusius 19 a. antrosios pusės tvirtovės Šiaurės Europoje. Tvirtovės plėtojimosi kelias nenutrūkstamai susijęs su istoriniais įvykiais: jos žemė trypė svetimų kariuomenių kareivių batai, ji patyrė ir tikrai iškilų pergalių, ir sunkių pralaimėjimų, buvo daugybės žmonių kančių liudininė. Tvirtovės vardas susijęs su daugeliu žymių asmenybių. Ir dabar tvirtovėje juntamas kelių šimtmečių dvelksmas.

Adresas: Daugavas iela, Daugavpils, LV-5400

Faksas: +371 65422818

El. pašto adresas: info@visitdaugavpils.lv

Pradžios tinklalapis: <http://www.visitdaugavpils.lv>, <http://dinaburgascietoksnis.lcb.lv/>

Koordinatės: 55°53'20.3" N, 26°29'32.4" E

Darbo dienos per savaitę: LT Pirmdiena - Svėtdiena

Darbo sezonas: LT Visu gadu

Tualetas: DC

Ekskursijos: Y

Kultūros ir istorijos objektai

Aprašymas: Daugpilio simboliu pagrįstai laikoma tvirtovė – unikalus kultūros ir istorijos objektas. Tai vienintelis 19 a. antrosios pusės tvirtovės pavyzdys, be pakeitimų išsaugotas Šiaurės Europoje. Tvirtovės ansamblį sudaro pagrindinė tvirtovė (citadelė) ir pylimas, 8 bastionai (penkiakampiai, išsikišę prieš įtvirtinimą palei tvirtovės kampus), ravelinai (trikampio pavidalo įtvirtinimai prieš tvirtovės pylimą tarp bastionų), išorinis apsauginis pylimas su dengtu keliu ir glasis dešiniajame Dauguvos krante, taip pat atskiri prieštilčio įtvirtinimai kairiajame upės krante. Pilies teritorija yra ovali, suskirstyta kvadratais, per vidurį – keturkampė paradinė aikštė. Aplink ją sugrupuoti administracinių ir gyvenamųjų namų kvartalai. Pastatų fasadai – rusiškojo ampyro stiliaus. Tvirtovės istorijos faktai: 1772 m. – Rusijos imperijos Karinė kolegija priima sprendimą statyti tvirtovę. 1810 m. – Rusijos imperatorius Aleksandras I patvirtina tvirtovės projektą, kurį parengė inžinierius karo vadas Hekelis. Prasideda prieštilčio įtvirtinimų statyba. 1811 m. – prieštilčio įtvirtinimuose pastatytas medinis artilerijos sandėlis ir du kordegardijos pastatai. Per Dauguvą nutiesiamas pontoninis tiltas. Tęsimi žemės darbai prieštilčio įtvirtinimuose. 1812 m. pastatyta dalis numatytų prieštilčio įtvirtinimų. Tėvynės karo metu rusų kariuomenė atsitraukdama nugriauna dalį prieštilčio įtvirtinimų. Prancūzų kariuomenės korpusas, vadovaujamas maršalo Udino, nesėkmingai bando užimti įtvirtinimus. Prancūzų kariuomenė sugriauna tvirtovės įtvirtinimus. 1813 m. – pradedami įtvirtinimų ir tilto atstatymo darbai. 1814 m. – pradedami darbai tvirtovės pakrantės ruože ir naujų pastatų statyba tvirtovės teritorijoje. 1816 m. – pavasario potvynis išplauna dalį žemės pylimo. Vyksta atstatomieji darbai padariniams pašalinti. Šalia tilto statomas pontoninis uostas. Pradedama pastatų statyba tvirtovėje, suskirsčius statinius į 20 kvadratų. 1818 m. rugsėjo 19 d. tvirtovėje apsilanko Rusijos imperatorius Aleksandras I ir susipažįsta su jos užstatymo eiga, patvirtina Dinaburgo dvaro užstatymo planą. 1820 m. – ant pagrindinio tvirtovės pylimo suprojektuojami ketveri vartai – Aleksandro, Konstantino, Nikolajaus ir Michailo. 1822 m. gegužės 9 d. – į tvirtovę atvyksta Rusijos imperatorius Aleksandras I ir patvirtina patobulinimus, susijusius su fortifikacinių įrenginių gynybinės galios sustiprinimu. 1820–1830 m. pagal Štrauberto projektą įgyvendinamas tvirtovės užstatymas. 1830–1833 m. – tvirtovėje statomas artilerijos arsenalas. 1831 m. – pagrindinis prieštilčio įtvirtinimų pylimas apkalamas akmens blokais. 1833 m. gegužės 21 d. – Rusijos caras Nikolajus I iškilmingos ceremonijos metu atidaro tvirtovę, pašventinama jos vėliava. 1837 m. – prieštilčio įtvirtinimuose pastatytos dvi aukštų kareivinės su 142 kazematais. 1838 m. – caras Nikolajus I, atvykęs į tvirtovę, įsako ypatingą dėmesį skirti plytų sienų ir skliautų įrengimo kokybei. 1846–1851 m. – caras Nikolajus apsilanko tvirtovėje 13 kartų. 1878 m. balandžio 3 d. – į tvirtovę atvyksta Rusijos imperatorius Aleksandras II. 1897 m. – tvirtovė pervardijama į tvirtovę–sandėlį. 1914 m. lapkričio 2 d. – į tvirtovę atvyksta imperatorius Nikolajus II, imperatorienė Aleksandra Fiodorovna ir kunigaikštystės Olga bei Tatjana. Imperatorius sužeistiesiems suteikia skiriamuosius karinio rango ženklus. Kunigaikštienė su dukterimis sužeistiesiems kariams ant kaklo užkabina mažus šventųjų paveikslus. 1920–1940 m. – tvirtovėje dislokuojami Latvijos Žemgalos divizijos pulkai. 1940–1941 m. po Latvijos okupacijos tvirtovę užvaldo Raudonoji armija. 1941–1944 m. – tvirtovę užima vokiečių armijos karinės pajėgos. 1948–1994 m. – tvirtovė priklauso SSRS gynybos ministerijos žinyboms. Joje dislokuojamos sovietų karinių pajėgų dalys, veikia J. Fabriciaus aukštoji

karinēs aviācijas inženierijas mokykla. 1994–1998 m. – tvirtovē valdo Daugpilio miesto dūma. 1998 m. – Ministru kabineto īsakymu tvirtovēs kompleksas perduodamas valdyti valstybēs akcinei bendrovei „Valstybēs nekilnojamasis turtas“.
Išsamesnēs informācijas galima gauti ir ekskursijas užsakyti Daugpilio regininiame turizmo centre, Rygos g. 22a, Daugpilis, tel./faks. 65422818, el. paštas tourinfo@daugavpils.apollo.lv.

Kaina: 0,20 Ls suaugusiesiems, 0,10 Ls vaikams

